

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. IV. De silentio, deq[ue] bono & vtilitate in eo sita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

& imperfectus in virtute: hæc enim puerorū & imperfectorū oblectamenta sunt, ipse vero iam vir factus est. *Cum essem paruulus, loquebar ut paruulus, sapiebam ut paruulus, quando autē factus sum vir, euacuauī quæ erant paruuli.* Vis ergo scire, an vir sis, & an proficias & crescas in perfectione, vel num adhuc puer sis, vide an reliqueris & oblitus sis, quæ sunt pueri, si n. adhuc delectaris crepundijs & ludis puerorū, puer es, si puerilibus oblectaris, si sensus profundis, & pascis oculos videndo vana & curiosa, & audiendo quicquid fit, & loquendo futilia, & nihil ad rem facientia, puer & imperfectus es, quandoquidem puerilibus oblectationibus & nugis recrearis. Homo autem spiritualis, qui adolefcit, & euadit in virum perfectum, his non capitur, sed illa potius ridet, vt vir adultus de crepundijs & ludis puerorum, & erubesceret illa tractare.

CAPVT IV.

De silentio, de q̄ bono & utilitate in eo sita.

INTER omnia media, quæ multum faciunt ad in virtute proficiendum, & perfectionem parandā, erit cōpescere & mortificare linguā: & contra inter omnia, quæ nos damnabūt, & profectū impediēt, est vel illud vnū, si hæc negligamus. Vtramq; docet S. Iacob. in Epist. sua Canonica: pro vno enim dicit: *Si quis in verbo nō offendit, hic perfectus est vir:* & pro altero: *Si quis putat se religiosum esse, non refranans linguam suam, sed seducens cor suum, huius vana est religio.* S. Hier. ad commendādam silentij cultodiā affert hanc authoritatē, & dicit, sanctos illos Patres eremi se fundātes super hac sententia & doctrina Apostoli Iacobi summo studio illud seruasse. Ait se multos horū Patrū reperisse, qui toto septennio nemini locuti erāt verbū. Hincque, teste Dionysio Carthusiano, omnes religiosi ordines pro regula sua principali statuerunt illam de silentio, idque tanto cum rigore, vt statuerent & decernerent, eum publica disciplina puniendum, qui silentium transgressus esset.

Sed inquiramus, quid causā sit, quod tam nobis id commendetur. Tantumne peccatū, verbū otiosum loqui: an plus sit, quā aliquid tēporis in eo proferēdo consumere? nunquid plus q̄ peccatū veniale, quod aqua benedicta abluitur? Plus sane in eo situm esse debet, quam aliquid tēporis perdere, & maioris ponderis hoc negotium, quam videtur, quādoquidem S. Scriptura tam id commendat & exaggerat. S. enim Spiritus non solet quid exaggerare, nec alio pondere metiri, quam habet. Sancti & Ecclesiæ Doctores, quibus à Deo singularis lux ad intendendum & declarandum S. Scripturæ mysteria concessa est, valde ample magna commoda, quæ silentij custodiam consequuntur, exponunt, similiterque ingentia damna, quæ ex contrario proueniunt.

S. Basilius, valde vile esse, dicit, præcipue incipiētibus, exercere se silentio: primo, vt discant loqui, vt conuenit, multum enim ad hoc requiruntur circumstantiæ, & res est ardua & magnæ difficultatis. Et quandoquidem nobis per sua demus multorum amorum, tempus optime impendi in alijs scientijs & artib. discēdis, dummodo illas discamus, ratio etiā dicitur, vt annos aliquot in sciētia hac bene loquēdi impendamus, si enim te facias discipulum, & discere labores, nunquam magister eris. Dices forsitan: Multum loquendo, loqui discemus, vt aliæ scientiæ & disciplinæ multo vsu & exercitatione discuntur. Dicit S. Basilius, scientiam hanc bene loquendi non posse doceri, nisi tacendo, & se diu & multum silentio exercendo, & subiūgit rationē. Vt enim bene loqui dependet à multis circūstantijs, & nos male assueuimus iisdem loqui, sed id, quod in buccā venit, & dum videtur, & tali tono, vt volumus, & sine ordine & regula: silentium duo dat, eaque magna ad scientiam loquendi: prius quod longo silentio obliuiscamur priore peruersum nostrū modum loquendi, quæ nobiscum mundo intulimus, quod multū facit, vt quis bene loqui condiscat, & vt quis male loqui obliuiscatur. Posterius est, quod silentio tempus

Silentij magnum spiritus adiumentum, & contra.

Iacob. 3. 2.

Iacob. 1. 26.

Hiero. in reg. monachor. c. 22.

Dionys. Carthusian.

pus & spatium detur, vt discamus bene loqui: dat enim id perample, vt interim inspiciamus veteres Religiosos, qui hac in sciētia perdocti nouerūt loqui, vt conueniebat, vt ab ijs id discamus, & nobis imprimatur maturitas illa, qua ipsū loquuntur, & illa tranquillitas & pondus verborum, quo vsi sunt. Vt tiro intuetur, quo modo magister opus facit, vt ipse eodem modo id imitetur, & sic discit, & fit magister. Sic & nobis intuendi, qui hac in parte excellērūt, vt ab ipsīs discamus. Intuere seniore fratrē, & alterū patrē, quam exactū loquēdi modū habet, quāta gratia expedit, & satis facit omnib. cū eo loquētib. & agētib. quantūuis valde occupatus sit, sic vt nihil illi aliud negotij videatur esse, q̄ vt tecū agat. Semper eū eodem vultu, eadē dispositione inuenies; nō vt tu es, qui multū occupatus respondes aspere & morose. Intuere alterū, quando quid ex obedientia iniungitur, q̄ bene respondet: Placet, lubens faciā, nec se excusat, nec querit, quis iubeat. Aliū intuere, quā quā potest dicere verbū tadiosum, nec fratrē molestia afficere, nec se recreādo, nec alias, nec ridendo, nec facetias, pferēdo, nec praesens, nec absens, cū omnibus & de omnib. cū respectu & honore loquitur, & te sic loqui discit. Attende aliū, cui dum verbū diceretur, quo poterat offendī, nō simili respōdit, quāta gratia dissimularit, quasi nō intellexisset, secū dum illud Prophetae: *Factus sum sicut homo non audiēs.* Quā nouerit & se & fratrē lucrifacere: & hinc discite te similiter in similibus habere. Ob hanc duo dicit S. Basilus multum prodesse longum silentium: Quippe cum taciturnitas simul & obliuionem ex diuersitudine pariat, & ad ea, quae recta sunt, discenda ortum suppeditet.

S. Ambros. & S. Hier. in illud Ecclesiasticae: *Tempus tacendi, & tempus loquendi* idem cōfirmant & dicunt hanc causam fuisse, ob quā Pythagoras vetustis. Philosophus, prima regula daret discipulis, vt quinquennium silerent, vt longo hoc silentio obliuiscerentur suum malum loquendi modum, & cum audientes discerēt, quid

esset loquendū, & sic in magistros euaderent. Ideoq; sic concludit S. Hieron. *Discamus itaq; & nos prius non loqui, ut postea ad loquendū os referem⁹. Sileamus certo tempore, ut praeceptorum eloquia pendeamus, nihil nobis videatur rectum esse, nisi quod discimus, ut post multum silentium de discipulis efficiamur magistri.*

Et licet Sancti incipientibus loquatur, tamen ad nos omnes dicta pertinent. Vel enim es senior, vel nouitius, vel in linguae custodia te vis habere vt nouitium, vel vt seniore & prouectum: elige quod vis: si nouitius es, vel te vt nouitium habere vis, prima regula debet esse silentium, donec noris bene loqui, vt dictū est. Si senior es, vel te vis vt seniore haberi, exemplum & speculū esse debes, quod nouitius inueniri debet, & a quo discēdum incipienti. Pluris facio, te vt seniore quam nouitium haberi, magis enim obligat seniore esse, ideo nouitius fuisti, tantoque tempore siluisti, vt loqui disceres. Et nunc fas erit, vt scias loqui post tantū tempus, sin nunquam fuisti nouitius, nec loqui didicisti, debes te in hoc nouitium facere, vt sic discas cōuenienter loqui, dū & sicut decet.

CAPVT V.

Silentium magni momenti medium esse ad discendum orare.

Non solum silētium medium est, quo discunt homines loqui, verum etiam multum prodest, & necessarium, vt discat loqui & cum Deo agere. Hoc D. Hieron. affirmat, hancq; rationem fuisse dicit, ob quam S. Patres tantū silentium fecerunt. Ex hoc enim in eremo sancti Patres edocti summa cum diligentia obseruant sancta silentia, tanquam sanctae contemplationis causam. Et S. Diadocus agens de silentio dicit: Praeclara ergo res est silentium, nihilq; aliud, quam mater sapientissimorum cogitatum. Si ergo spiritualis esse vis, & homo aptus ad orandum; si cum Deo agere & conuersari, custodi silentiū. Si bonas semper cogitationes habere, & inspirationes diuinas audire vis,

Docet orare.

Hieron. in reg. monachor. c. 22.

D. Diadoc. l. de perf. spirit. c. 70. in Bibliothec. SS. Patr. tom. 3.